

IX Europejski Tydzień Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi

W ramach kampanii Zrozumieć Nowotwory Głowy i Szyi (ang. Make Sense) w dniach 20-24 września 2021 roku odbędzie się IX Europejski Tydzień Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi pod hasłem Nowotwory Głowy i Szyi: Pozostań czujny. Nie ignoruj objawów w czasie pandemii COVID-19.

W Polsce akcja prowadzona jest przez Polskie Towarzystwo Nowotworów Głowy i Szyi, instytucję skupiającą specjalistów z wielu dziedzin medycyny, prowadzących opiekę nad chorymi z nowotworami głowy i szyi. Towarzystwo jest członkiem EHNS oraz ściśle współpracuje z International Federation of Head & Neck Oncologic Societies (IFHNOS). Inicjatorem Kampanii w Polsce jest prof. dr hab. n. med. Wojciech Golusiński, Kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Głowy, Szyi i Onkologii Laryngologicznej WCO w Poznaniu, Twórca Ogólnopolskiego Programu Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi, Prezydent European Head and Neck Society.

Koordynatorami akcji w województwie podlaskim są prof. dr. hab. Ewa Sierko, kierownik Oddziału Radioterapii I Białostockiego Centrum Onkologii (BCO)/ Klinika Onkologii Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, dr n. med. Dorota Dziemiańczyk-Pakieła, zastępca lekarza kierującego Oddziałem Otolaryngologii i Chirurgii Szcękowo-Twarzowej Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. Jędrzeja Śniadeckiego w Białymstoku oraz prof. dr hab. Marek Rogowski, kierownik Kliniki Otolaryngologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku.

– Nowotwory okolicy głowy i szyi niestety na samym początku dają objawy bardzo niecharakterystyczne, często naśladujące banalne inne choroby tej okolicy. Jest to problem istotny, dlatego, że w Polsce rozpoznawanych jest rocznie około 11-stu tysięcy nowotworów głowy i szyi, a rocznie około sześciu tysięcy pacjentów z tego powodu umiera. Większość nowotworów diagnozowana jest niestety w zaawansowanym stopniu choroby, co powoduje, że musimy łączyć różne metody leczenia, stosować bardzo agresywne leczenie przeciwnowotworowe, żeby wyleczyć naszych pacjentów, a to powoduje, że często jakość życia po leczeniu u naszych pacjentów jest gorsza niż gdybyśmy rozpoznali te nowotwory we wczesnym stadium zaawansowania, kiedy jedna metoda zazwyczaj daje skuteczne leczenie, daje całkowite przeżycie – zaznaczyła podczas konferencji prasowej w BCO prof. Ewa Sierko - Apelujemy o wczesną intuicję, o wczesne zgłaszanie się do lekarza, dlatego, że szczególnie w dobie pandemii COVID-19 widzimy, że nasi pacjenci często zgłaszają się bardzo późno, jeszcze później niż było to przed pandemią i wielu pacjentom nie jesteśmy w stanie zaproponować leczenia, które daje szansę na wyleczenie (...) dla nas jest to doświadczenie dramatyczne, ponieważ wiemy, że nowotwory głowy i szyi wykryte we wczesnym stadium

zaawansowania mogą być całkowicie uleczalne.

Profesor podkreśliła, że współczesna medycyna dysponuje nowoczesną chirurgią onkologiczną, rekonstrukcyjną, ale także nowoczesnymi technikami radioterapii, innowacyjnymi możliwościami leczenia systemowego, chemioterapii, leczenia molekularnego, jak również immunoterapii, które bardzo pomagają lekarzom ratować pacjentów i wyleczyć z choroby nowotworowej, nawet w średniozaawansowanym stadium choroby.

Do specjalisty powinny zgłosić się zwłaszcza osoby, które zauważyły u siebie niepokojące objawy. Jeżeli co najmniej jeden z poniższych symptomów, utrzymuje się dłużej niż przez trzy tygodnie, jest to wskazaniem do wizyty lekarskiej:

- **ból języka, nieleczone** owrzodzenie jamy ustnej i/lub czerwone lub białe plamy w jamie ustnej
- ból gardła
- utrzymująca się chrypka
- ból i/lub trudności w połykaniu
- guzek na szyi
- jednostronna niedrożność nosa i/lub krwawienie z nosa

– Od dziewięciu lat przypominamy te objawy i od dziewięciu lat mówimy o tym, że jeśli którykolwiek z objawów takich wczesnych pojawia się w jamie ustnej, czy w obrębie głowy i szyi i trwa dłużej niż trzy tygodnie, pacjent powinien zgłosić się do lekarza, powinien mieć pobrany materiał do badania histopatologicznego, czyli takim hasłem naszej kampanii jest „jeden przez trzy” (...) Takim lekarzem pierwszego kontaktu w wielu sytuacjach, oprócz oczywiście lekarza rodzinnego, jest lekarz stomatolog. Pacjenci często pomijają tę możliwość i nie wiążą w ogóle objawów z rakiem jamy ustnej. Tak naprawdę świadomość tego, że w jamie ustnej, w obrębie języka, policzków, gardła może się rozwijać rak płaskonabłonkowy jest bardzo nieznaczną. Chociaż większość czynników pokrywa się z rakiem płuca, większość społeczeństwa zdaje sobie sprawę, że papierosy równa się rak płuca, a przecież to jama ustna jest pierwszym miejscem, z którym spotyka się dym tytoniowy – podkreśliła dr n. med. Dorota Dziemiańczyk-Pakieła.

Doktor zauważyła, że COVID jest chorobą, w której śmiertelność wynosi 1-2%, natomiast w przypadku raków jamy ustnej jest to 50%, w przypadku późnego zgłoszenia się do specjalisty.

- To, co widzimy od roku, to jest po prostu dramat. Mówię to jako chirurg, mówię to jako lekarz, do którego trafiają pacjenci, naprawdę rozkładamy ręce – dodaje dr Dziemiańczyk-Pakiela – Akurat był ten szczyt covidu. Bolało mnie gardło. Myślałem, że to może migdałki, może przeziębilem się i tabletki łykałem przeciwbólowe i coś mi nie pomagało, coś było nie tak - wspomina pacjent Henryk Mikołuszko, który przeszedł złośliwy nowotwór nasady języka – Jestem ponad rok po terapii, miałem trzy chemie, ale naświetleń miałem siedem tygodni, to jest bardzo dużo. Ja to zniosłem bardzo dobrze, bo jeździłem nawet rowerem (...) Każdemu to będę mówił, żeby słuchać co lekarze mówią (...) to jest naprawdę trudne leczenie, ale jest to do zrobienia.

Swoją historią podzielił się z nami także pacjent Marek Jabłoński:

–Ja miałem w 2015 roku usunięte lewe płuco, jak nowotwór miałem (...) starałem się kontrolować bóle gardła i innych rzeczy, chodziłem po laryngologach, sprawdzali, zaglądali do środka – nic nie stwierdzono. Trwało to około dwóch lat i w ubiegłym roku zacząłem coś wyczuwać, mnie gardło cały czas bolało. Myślałem, że to z tego względu, że ja bez tego płuca to oddycham buzią, nie przez nos i te zimne powietrze powoduje jakieś stany zapalne tego gardła. Wyczułem w końcu taki guzek i uparłem się, żeby iść do laryngologa (...) zrobiono mi biopsję tego guza i skierowano na operację. Wiadomo było, że jest złośliwy nowotwór migdałków...

W dniach 20-24 września po raz kolejny w polskich szpitalach i przychodniach prowadzone będą bezpłatne badania, działania edukacyjne mające na celu zwiększenie świadomości opinii publicznej oraz spotkania z decydentami mającymi wpływ na ochronę zdrowia. W naszym województwie badania profilaktyczne odbędą się:

- **09.2021r. (czwartek) w godz. 10.00-12.00**
w Poradni Chirurgii Szczękowo-Twarzowej
Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. Jędrzeja Śniadeckiego przy
ul. Skłodowskiej 26 w Białymstoku
osoba do kontaktu dr n. med. Natalia Tołoczko-Iwaniuk
tel. 85 748 82 88
- **09.2021r. (wtorek) w godz. 9.00-13.00**
22.09.2021r. (środa) w godz. 9.00-13.00
23.09.2021r. (czwartek) w godz. 9.00-13.00
w Poradni Chirurgii Szczękowo-Twarzowej
Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku
przy ul. Wacyszki 15 w Białymstoku

przy ul. Waszyngtona 15 w Białymstoku
blok M, gabinet 1003, parter
osoba do kontaktu lek. med. Piotr Bortnik
tel. 85 746 83 76

To jest akcja, która nie załatwia sprawy. Tutaj zadanie jest dla mediów olbrzymie, chodzi o oświatę zdrowotną. Tutaj lekarze nie wystarczą, ani obciążona mocno ochrona zdrowia kolejnymi przypadkami pacjentów z covid. Przede wszystkim każdy musi myśleć za siebie. Przede wszystkim oświata zdrowotna, rzucić palenie, nie nadużywać mocnych trunków, dobrze się odżywiać, myśleć o aktywności fizycznej. To wszystko zabezpiecza nas przed nowotworami i promocja tego typu zdrowotnych zachowań jest w Państwa (mediów) rękach - apeluje prof. dr hab. Marek Rogowski z Kliniki Otolaryngologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku.

Badania profilaktyczne zapewniają wczesną wykrywalność i szybkie wdrożenie leczenia, a co za tym idzie – możliwość powrotu do zdrowia. Największą zaletą badań realizowanych w ramach Programu jest krótki czas oczekiwania na wizytę i brak konieczności posiadania skierowania.

źródło: Białostockie Centrum Onkologii
oprac.: Aneta Kursa

